

Lutki

za kublarki a kublarjow

2021 | 2

Didaktiski material »klěšćowka«

Klěšćowka je mapa, z kotrejž móža džéći samostatnje abo w skupinje najwšelakoriše přirjadowanske nadawki spjelneć. Wona je individualne wuhotowana z klěšćojtymi paskami, na kotrež hodža so přihotowane wobrazki abo kartki, na př. z ličbami, při- a wotlepjeć.

Klěšćowki su přehladne, předpodawaja jasnu strukturu. Z tym je nadawk, kotryž ma so spjelnić, hnydom spóznajomny. Tole wabi pěstowarske džéći, so z nimi zaběrać. Tak móža bjez podpěry kublarki samostatnje nadawki spjelneć, štož čini wjeselo a dawa zdobom dobre začuće, zo su něšto zdokonjeli. Samokontrola pak njeje móžna.

K tomu dyrbja so na kublarku wobroćić.

Klěšćowka hodži so za individualne kaž tež za skupinske džélo. W padže skupinskeho džéla su wjacore mapy ze samsnej tematiku trěbne.

Z klěšćowku spěchuje so:

- koncentracija
- rěč / zamóžnosć powědanja (Erzählfähigkeit)
- motorika
- simultane spóznawanie mnóstwów (simultanes Mengenerfassen)
- koordinacija wóčka-ruki
- wutrajnosć
- nawuknjenje samostatneho džéla

Lěpšiny klěšćowki:

- trjebaja mało městna
- wšitke materialije maš spěšnje k rukomaj
- material so zrědka zhubi
- za wšitke kublanske wobłuki wužiwajomne
- hodži so za džéci ze žlobika hač k předšulskej skupinje
- kublar sam abo kublarka sama rozsudža, kak a z kotrymi čežiščemi mapu wuhotuje

Nielěpšiny klěšćowki:

- wudželjanje a wuhotowanje žada sej čas

klěšćowka	- Klettmappe
klěšćojty pask	- Klettband
klěšćoje dypki	- Klettpunkte
klěšćojty zapinak/klěšćoje zapinanje	- Klettverschluss

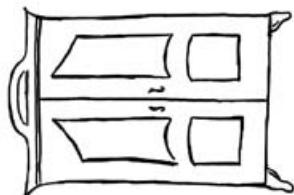
Typy zwučowanjow:

- ryzy pjelnjenje
 - zwučeje so wot- a přilěpjenje a přenošenje wot lěweho na prawy bok
- přirjadowanje prawych porikow/ trójkow
 - na př. kój - konjenc - wows; pos - hěta - kósć
- rjadowanje po kategorijach
 - na př. žołte: banana, ananas, citrona; oranžowe: morchej, oranža, brěšk
- rjadowanje po prawym slědze
 - na př. wotběh dňa

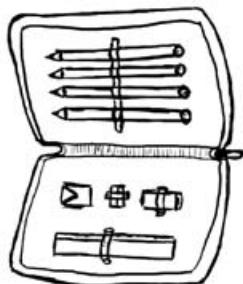
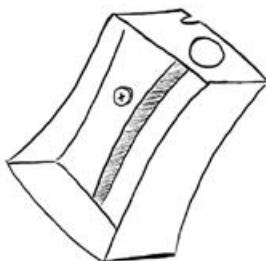

staroba	wobsah
žlobikowe dźéći (wot ca. 1,5 lět)	→ barby→ puzzle→ zwěrjata
pěstowarske dźéći (wot 3 lět)	→ geometriske formy→ sad - zelenina
předšulske dźéći (wot 5 lět)	→ nazwuki→ złóżki→ wulke - małe→ přirjadowanje sčinow→ bajki, stawizny→ rymowe poriki→ ličby, mnóstwa→ ...

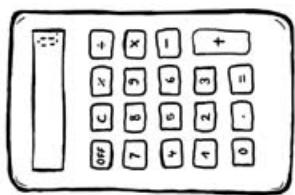
awtorce: Kerstin Šěnowa, Bernadett Lanzyna

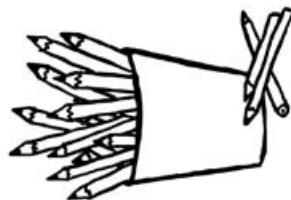
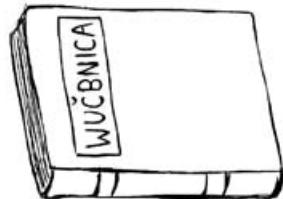
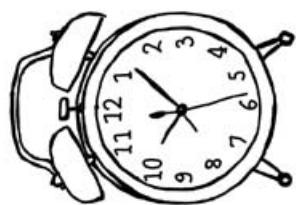
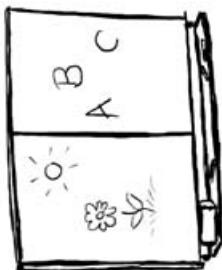
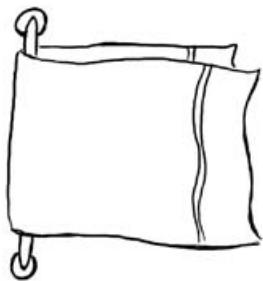

A B C

1 2 3
4 5 6

Tak sej klěšćowku zhotowiš!

Tema: Nazwuki

To wšitko trjebaš:

- dželowe łopjena (hlej str. 4-5 a/abo www.witaj-sprachzentrum.de/obersorabisch/sb/zeitschriften/lutki/2021)
- třihawu
- laminěrowanski nastroj a folije
- nožicy
- (samolěpjace) klěšćojte paski a/abo dypki
- dwustronsce lěpjacy pask
- mapu z papjerca

Zhotowjenje klěšćowki:

1. Zlěpće na lěwu nutřkownu stronu jednoreje papjercowejje mapy šlebjerdki klěšćojteho paska – to rěka, jenož jich mjechke džěle (tu přilěpja so pozdžišo wšitke za spjelnjenje nadawka trěbne wobrazy).
2. Na prawu stronu zlěpće laminěrowane dželowe łopjeno a na nje klěšćoje dypki (mjechke džěle) na te městna, na kotrež maja džěći potom wotpowědne wobrazy přilépić.
3. Přitřihajće k dželowemu łopjenu slušace wobrazki, laminěrujće je a zlěpće na jich zadnju stronu zubičkaty wotpowědník klěšćojteho paska resp. klěšćojtych dypkow.

4. Zlěpće na přednju wobalku titulny wobraz.

Ze zwučowanjemi z »*Mój pisany zwučowanski zešiwk*« (Domowina z. t. – Rěčny centrum WITAJ, škitna płaćizna: 1,50 €) hodža so dalše klěšćowki zhotowić:

tema: sad a zelenina

str. 8–9

nadawk:

Što rosće na štomje, što na kerku abo w zemi?

tema: nazwuk

str. 26

Namakaj přeco štyri слова ze samsnym nazwukom a zlep je do jednoho rynka.
(W przedpolu móhli so zbytne węcy wusortērać abo z dalšími wobrazami wudospołnić.)

tema: złóżki

str. 30

Pomjenuj węcy a kleskaj złóżki! Kelko złóżkow naličiš? Přirjaduj prawje.

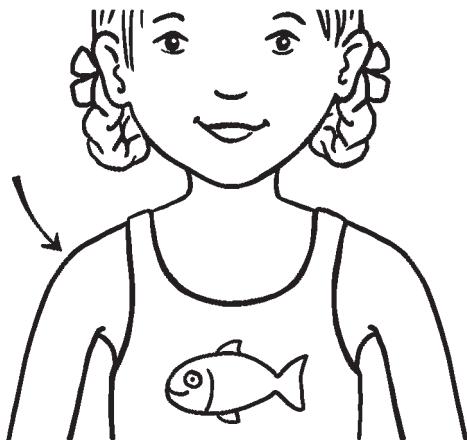

tema: mnóstwa

str. 36

Zrjaduj wobrazy ze samsnym mnóstwom węcow do jednoho rynka.
(W przedpolu móhli so zbytne węcy wusortērać abo z dalšími wobrazami wudospołnić.)

Dale hodža so tež str. 11 a 27 (geometriske formy) abo z »*Mój pisany předšulski zešiwk*« str. 6 (mnóstwa), 9 (zwěrjata) a 19 (puzzle).

Drastowe kartki (hlej zapožačak Lutki 2-2021) a džele čěla hodža so z kartkami kombinowač, kotrež su so w Lutkach 1-2017 wozjewjeli.

We wotpowědnym kublarskim dželu namakače k tomu namjety za hrę »*Smy chori*«, »*Drasty namakać*« a *žiwu memo-hru*. Při tym hodži so kózdemu dželej čěla wěsty džel **drasty přirjadować**: hłowa – slónčny klobuk, woči – slónčne nwoči, ramjo – tobołka, brjuch – pjezl / bluzka / kupanska rynka, noha – legginsy / sukňa, palcy – sandale.

link: www.witaj-sprachzentrum.de/obersorbisch/zeitschriften/lutki/

→ Lutki 2017: Witko k wutřihanju.pdf

→ Lutki 1-2017_za kublarki a kublarjow → str. 6 a 7

WITAJ

Rěčny centrum
Rěčny centrum
Sprachzentrum
Language Centre

LUTKI – 20. lětník

Cyłkowne zhotowjenje:

Domowina – Zwjazk Łužiskich

Serbów z. t., Rěčny centrum WITAJ

redaktorka:

Weronika Butendeichowa

Rěčny centrum WITAJ

Póstowe naměsto 2,

02625 Budyšin

telefon: (0 35 91) 55 04 00

e-mail:

sekretariat@witaj.domowina.de

ilustracie: Lucja Škodzina (str. 4-5);

Martina Burghart-Vollhardt (zadnja wobalka)

fota: Michaela Hrjehorjowa (titulak);

RCW (str. 6); Bernadett Lanzyna

(str. 3, 6-7)